మహాప్రస్థానం

Next

1వ భాగము

కొంపెల్లజనార్ధనరావు కోసం

తలవంచుకు వెళ్ళిపోయావా, నేస్తం!
సెలవంటూ ఈ లోకాన్నివదిలి ...

తలపోసిన వేవీ కొనసాగకపోగా ,
పరివేదన బరువుబరువు కాగా,
అటుచూస్తే, ఇటుచూస్తేఎవరూ
చిరునవ్వూ , చేయూతాఇవక---
మురికితనంకరుకుతనం నీ
సుకుమారపుహృదయానికి గాయం చేస్తే---
అటు పోతే, ఇటు పోతే అంతా
అనాదరణతో, అలక్ష్యంతోచూసి,
ఒక్కణ్ణి చేసివేధించారని, బాధించారని
వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తూవెళిపోయావా, నేస్తం!
తలవంచుకువెళిపోయావా, నేస్తం!

దొంగ లంజకొడుకు లసలే మెసలే ఈ
ధూర్తలోకంలోనిలబడజాలక
తలవంచుకునేవెళిపోయావా, నేస్తం!
చిరునవులనేపరిషేచన చేస్తూ....

అడుగడుగునా పొడచూసే
అనేకానేక శత్రువులతో,
పొంచి చీకట్లో కరవజూసే
వంచకాల ఈ లోకంతో పొసగక
అంచితానంత శాంతసామ్రాజ్యం

దేన్ని వెతుక్కుంటూ వెళ్ళావోయ్, నేస్తం!
ఎంత అన్యాయం చేశావోయ్,నేస్తం!
ఎన్ని ఆశలు నీమీదపెట్టుకుని,

ఎన్ని కలలు నీ చుట్టూపొగుచేసుకొని...
అన్నీ తన్నివేశావా, నేస్తం!
ఎంత దారుణం చేశావయ్యా,నేస్తం!

బరంపురంలో మనం ఇంకా
నిన్నగాక మొన్నమాట్లాడుతున్నట్టే ఉంది!
కాకినాడ నవ్య సాహిత్యపరిషత్తును
కలకలలాడించిన నీనవ్వు
కనబడకుండాకరిగిపోయిందా ఇంతట్లోనే !
విశాఖపట్టణం వీధుల్లోమనం
"ఉదయిని" సంచికలుపట్టుకు తిరగడం

జ్ఞాపకం ఉందా?
చెన్న పట్టణపుసముద్రతీరంలో మనం
అన్నీ పిచిక గూళ్ళేనాకట్టింది?
సాహిత్యమే సమస్తమూఅనుకొని,
ఆకలీ, నిద్రా లేక,
ఎక్కడ ఉన్నామో, ఎక్కడకుపోతామో తెలియని
ఆవేశంతో,
చుక్కలలో ఆదర్శాలనులెక్కిస్తూ
ఎక్కడకో పోతూన్నమనల్ని
రెక్కపట్టి నిలబెట్టిలోకం
ఎన్నెన్ని దుస్సహదృశ్యాలు చూపించి,
ఎన్నెన్ని దుస్తర విఘ్నాలుకల్పించి,
కలలకు పొగలనూ,కాటుకలనూ కప్పి,
శపించిందో, శఠించిందోమనల్ని :
తుదకు నిన్నువిషనాగురలలోనికి లాగి,
ఊపిరి తిత్తులను కొలిమితిత్తులుగా చేసి,
మా కళ్ళల్లో గంధకజ్వాలలు ,
గుండెలలో గుగ్గిలపుధూమం వేసి,
మా దారిలో ప్రశ్నార్థంచిహ్నాల
బ్రహ్మ చెముడుడొంకలు కప్పి,
తలచుకున్నప్పుడల్లా
తనువులోఅణువణువులో
సంవర్త భయంకర
ఝుంఝూ పవనంరేగిస్తూ
ఎక్కడకు విసిరిందయ్యానిన్ను:

ఎంత మోగించిందయ్యామమ్ము:
ఎవరు దు:ఖించారులేనేస్తం : నువు చనిపోతే,
ఏదో నేనూ, ఆరుగురుస్నేహితులూ తప్ప:
ఆకాశం పడిపోకుండానే ఉంది:
ఆఫీసులకు సెలవు లేదు:
సారా దుకాణాల వ్యవహారం
సజావుగానే సాగింది:
సానుభూతి సభలలోఎవరూ
సాశ్రు నేత్రాలుప్రదర్శించలేదులే నీ కోసం:
ఎవరి పనులలో వాళ్ళు:
ఎవరి తొందరలో వాళ్ళు:
ఎవరికి కావాలి, నేస్తం:
ఏమయిపోతేనేం నువు:
ఎవరూ నిన్ను స్మరించడంలేదులే:
ఎవరికి కావాలి, నేస్తం :నువు
కాగితం మీద ఒక మాటకుబలి అయితే ,
కనబడని ఊహ నిన్నుకబళిస్తే :
అందని రెక్క నిన్నుమంత్రిస్తే: నిమంత్రిస్తే:
ఎవరికి కావాలి నీ నేస్తం?
ఏమయిపోతేనేం నువు?
మా బురద రోజా హాజరు:
మా బురఖా మేముతగిలించుకున్నాం:
మా కాళ్ళకు డెక్కలుమొలిచాయి,
మా నెత్తికి కొమ్ములలాగే:
మమ్మల్ని నువుపోల్చుకోలేవు:
లేదు నేస్తం! లేదు...
నీ ప్రాభవం మమ్మల్నివదలలేదు:
నిరుత్సాహాన్ని జయించడం
నీ వల్లనేనేర్చుకుంటున్నాము:
ప్రతికూల శక్తుల బలంమాకు తెలుసు
భయం లేదులేఅయినప్పటికీ:
నీ సాహసం ఒకఉదాహరణ:
నీ జీవితమే ఒరవడి:
నిన్న వదలిన పోరాటం
నేడు అందుకొనకతప్పదు:

కావున ఈ నిరాశామయలోకంలో

కదనశంఖంపూరిస్తున్నాను:

ఇక్కడ నిలబడి నిన్ను

ఇవాళ ఆవాహనంచేస్తున్నాను:

అందుకో ఈ చాచిన హస్తం:

ఆవేశించు నాలో :

ఇలా చూడు నీ కోసం

ఇదే నా మహాప్రస్థానం :

జయభేరి

నేను సైతం
ప్రపంచాగ్నికి
సమిధ నొక్కటిఆహుతిచ్చాను:
నేను సైతం
విశవృష్టికి
అశ్రు వొక్కటి ధారపోశాను:
నేను సైతం
భువన ఘోషకు
వెర్రిగొంతుక విచ్చిమ్రోశాను:
ఎండకాలం మండినప్పుడు
గబ్బిలంవలె
క్రాగిపోలేదా:
వానకాలం ముసరి రాగా
నిలువు నిలుపున
నీరు కాలేదా?
శీతకాలం కోత పెట్టగ
కొరడు కట్టీ,
ఆకలేసీ కేకలేశానే:
నే నొకణ్ణే
నిల్చిపోతే--
చంద్ర గాడ్పులు,వానమబ్బులు,మంచుసోనలు
భూమి మీదా
భుగ్న మౌతాయి:
నింగినుండీ తొంగిచూసే
రంగు రంగుల చుక్కలన్నీ
రాలి, నెత్తురు క్రక్కుకుంటూ
పేలిపోతాయి:
పగళ్ళన్నీ పగిలిపోయీ,
నిశీథాలూ విశీర్ణిల్లీ,

మహాప్రళయంజగం నిండా
ప్రగల్భిస్తుంది:
నే నొకణ్ణే ధాత్రినిండా
నిండిపోయీ--
నా కుహూరుతశీకరాలే
లోకమంతా జల్లులాడే
ఆ ముహూర్తా లాగమిస్తాయి:

నేను సైతం
ప్రపంచాబ్జపు
తెల్లరేకై పల్లవిస్తాను:
నేను సైతం
విశవీణకు
తంత్రినై మూర్ఛనలుపోతాను:
నేను సైతం
భువన భవనపు
బావుటానై పైకి లేస్తాను:

2-6-1933

ఒకరాత్రి

గగనమంతా నిండి, పొగలాగుక్రమ్మి---
బహుళపంచమి జ్యోత్స్నభయపెట్టు నన్ను:
ఆకాశపు టెడారి నంతటా,ఆకట:
ఈ రేయి రేగింది ఇసుక తుపాను:
గాలిలో కనరాని గడుసుదయ్యాలు
భూ దివమ్ములమధ్య ఈదుతున్నాయి:
నోరెత్తి, హోరెత్తినొగులు సాగరము:
కరి కళేబరములాకదలదు కొండ:
ఆకాశపు టెడారిలో కాళ్ళుతెగిన
ఒంటరి ఒంటెలాగుందిజాబిల్లి:
విశమంతా నిండి, వెలిబూదివోలె--
బహూళపంచమి జ్యోత్స్నభయపెట్టు నన్ను:

ఆకాశదీపం

గదిలోఎవరూ నేరు,
గదినిండానిశ్శబ్దం,
సాయంత్రంఆరున్నర,
గదిలోపల చినుకులవలెచీకట్లు.

ఖండపరశుగలకపాలగణముల
 చూస్తున్నది గది.
 కనుకొనకులలో ఒకటివలె
 చూపులేని చూపులతోతేరి

గదిలోపలఏవేవో ఆవిరులు.
 దూరాన నింగిమీద తోచినఒక చుక్క
 మిణుకు చూపులు మెలమెల్లగా విసిరి
 గదిని తలపోతతోకాగిలించుకొంటున్నది.

ఒకదురదృష్టజీవి
 ఉదయం ఆరున్నరకు
 ఆ గదిలోనే ఆరిపోయాడు.

అతనిదీపం ఆ గదిలో
 మూలనక్కి మూలుగుతున్నది.
 ప్రమిదలో చమురుత్రాగుతూ
 పలు దిక్కులు చూస్తున్నది.

చీకటిబోనులో
సింహములానిలుచున్నది.
కత్తిగంటుమీద
నెత్తుటిబొట్టులాగున్నది.
ప్రమిదలోనిలిచి
పలుదిక్కులుచూస్తున్నది దీపం.

అకస్మాత్తుగాఆదీపం
ఆకాశతారను చూసింది.
రాకాసికేకలు వేసింది.
(నీకూనాకూ చెవుల సోకనికేకలు.)
ఆకాశతార ఆదరపు చూపులుచాపింది.
అలసిపోయిందిపాపం, దీపం.
ఆకాశతారఆహ్వాన గానం చేసింది.
దీపంఆరిపోయింది.
తారగామారిపోయింది.

7-3-1934

బుక్కులు

కుక్కపిల్లా,
అగ్గిపుల్లా,
సబ్బుబిళ్ళా----

హీనంగా చూడకుదేన్నీ:
కవితామయమేనోయ్అన్నీ:

రొట్టెముక్కా,
అరటితొక్కా,
బల్లచెక్కా---

నీ వేపే చూస్తూ ఉంటాయ్:
తమ లోతు కనుక్కోమంటాయ్:

తలుపుగొళ్ళెం,
హారతిపళ్ళెం,'
గుర్రపుకళ్ళెం---

కాదేదీ కవిత కనర్హం:
ఔనౌను శిల్ప మనర్ఘం:

ఉండాలోయ్కవితావేశం :
కానీవోయ్రస నిర్దేశం:
దొరకదటోయ్శోభాలేశం:

కళ్ళంటూ ఉంటేచూసి,
వాక్కుంటే వ్రాసీ:

ప్రపంచమొక పద్మవ్యూహం:
కవితమొక తీరని దాహం:

14-4-1934

అవతారం

యమునిమహిషపు లోహఘంటలు
మబ్బుచాటున
ఖణేల్మన్నాయి :

నరకలోకపుజాగిలమ్ములు
గొలుసుత్రెంచుకు
ఉరికిపడ్డాయి:

ఉదయసూర్యుని సప్తహయములు
నురుగులెత్తే
పరుగుపెట్టేయి :

కనకదుర్గాచండ సింహంజూలు దులిపి,ఆవులించింది :
ఇంద్రదేవునిమదపు టేనుగుఘీంకరిస్తూ, సవాల్ చేసింది:

నందికేశుడు
రంకెవేస్తూ,
గంగడోలునుకదిపి గెంతేడు :

ఆదిసూకర
వేదవేద్యుడు
ఘుర్ఘురిస్తూ,కోర సాచాడు :

పుడమితల్లికి
పురుటినొప్పులు
కొత్తసృష్టిని స్ఫురింపించాయి :

14-4-1934

మహాప్రస్థానం

Previous Next

4వ భాగము

బాటసారి

కూటికోసం,కూలికోసం
పట్టణంలోబ్రతుకుదామని---

తల్లిమాటలు చెవినిపెట్టక
బయలుదేరినబాటసారికి,
మూడురోజులుఒక్కతీరుగ
నడుస్తున్నాదిక్కు తెలియక---

నడిసముద్రపు నావ రీతిగ
సంచరిస్తూ,సంచలిస్తూ,
దిగులుపడుతూ,దీనుడౌతూ
తిరుగుతుంటే---

చండచండం, తీవ్రతీవ్రం
జరంకాస్తే,
భయంవేస్తే,
ప్రలాపిస్తే---

మబ్బుపట్టీ,గాలికొట్టీ,
వానవస్తే,వరదవస్తే,
చిమ్మచీకటి క్రమ్ముకొస్తే
దారితప్పిన బాటసారికి
ఎంతకష్టం:

కళ్ళువాకిట నిలిపిచూచే
పల్లెటూళ్ళోతల్లి ఏమని
పలకరిస్తోందో....?
చింతనిప్పులలాగుకన్నుల
చెరిగిపోసేమంటలెత్తగ,
గుండుసూదులుగ్రుచ్చినట్టే

శిరోవేదనఅతిశయించగ,
రాత్రి,నల్లని రాతి పోలిక
గుండెమీదనే కూరుచుండగ,
తల్లిపిల్చేకల్లదృశ్యం
కళ్ళముందట గంతులేయగ
చెవులుసోకనిపిలుపులేవో
తలచుకుంటూ,కలతకంటూ----

తల్లడిల్లే,
కెళ్ళగిల్లే
వల్లటిల్లేబాటసారికి
ఎంతకష్టం :
అతనిబ్రతుకున కదేఆఖరు :
గ్రుడ్డిచీకటిలోనుగూబలు
ఘూకరించాయి;
వానవెలసీమబ్బులో ఒక
మెరుపుమెరిసింది ;
వేగుజామునుతెలియజేస్తూ
కోడికూసింది ;
విడినమబ్బుల నడుమనుండీ
వేగుజుక్కా వెక్కిరించింది ;
బాటసారికళేబరంతో
శీతవాయువుఆడుకుంటోంది ;
పల్లెటూళ్ళోతల్లి కేదో
పాడుకలలోపేగు కదిలింది :

18-5-1934

ఆశాదూతలు

సర్గాలుకరిగించి,
సప్నాలుపగిలించి,
రగిలించిరక్తాలు, రాజ్యాలుకదిపి---
ఒకడు తూరుపు దిక్కునకు:

పాపాలుపండించి,
భావాలుమండించి,
కొలిమినిప్పులురువి, విలయలయనవి-----
ఒకడు దక్షిణ దిక్కు:

ప్రాకారములుదాటి,
ఆకాశములుతాకి,
లోకాలుఘూకాల బాకాలతో నించి,
ఒకడు దీచికి :

సింధూరభస్మాలు,
మందారహారాలు,
సాంద్రచందనచర్చ సవరించి
ఒకడు పడమటికి:

మానవకోటి సామ్రాజ్యదూతలు,కళా
యజ్ఞాశముల్గాలులై, తరగలై,తావులై,
పుప్పొళ్ళు,కుంకుమల్, పొగలైసాగిరి :

1-6-1934

ఐ

భూతాన్ని,
యజ్ఞోపవీతాన్ని,
వైప్లవ్యగీతాన్నినేను ;
స్మరిస్తేపద్యం,
అరిస్తేవాద్యం,
అనలవేదికముందు అస్రనైవేద్యం:

లోకాలు,
భవభూతిశ్లోకాలు,
వరమేష్టిజూకాలు నా మహోద్రేకాలు:
నాఊహ చాంపేయమాల:
రసరాజ్యడోల :
నాఊళ కేదారగౌళ :

గిరులు,
సాగరులు,కంకేళికా మంజరులు,
ఝురులునా సోదరులు :
నేనొక దుర్గం :
నాదొకసర్గం :
అనర్గళం,అనితరసాధ్యం నా మార్గం;

1-6-1934